

Kullanılmış Enjektör İğnesiyle Oluşan Perforan Göz Yaralanmalarında Prognoz

Murat Özdemir (*), Adnan Çinal (**)

ÖZET

Amaç: Çalışma, kullanılmış enjektör iğnesiyle göz yaralanmalarının prognozuna dikkat çekmek amacıyla planlandı.

Metod: Ekim 1997 ile Nisan 2001 tarihleri arasında kliniğimizde tedavi ve takip edilen kullanılmış enjektör iğnesi ile perforan göz yaralanmalı dört olgu retrospektif olarak değerlendirildi.

Bulgular: Olguların tamamı üç-yedi yaş arasındaki çocuklardı. Tüm olgularda endoftalmi saptandı. Altı aylık tedavi ve takip sonucunda üç olguda ftizis bulbi, bir olguda ise traksiyonel retina dekolmanı gelişti.

Sonuç: Kullanılmış enjektör iğnesi ile oluşan perforan göz yaralanmaları, yüksek endoftalmi riski nedeniyle kötü prognosa sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Perforan göz yaralanmaları, kullanılmış enjektör iğnesi, endoftalmi, görme prognozu

SUMMARY

The Prognosis of Perforating Ocular Injuries Occurred with Contaminated Syringe Needle

Aim: The aim of this study was to evaluate the prognosis of perforating ocular injuries occurred with contaminated syringe needles.

Method: Four subject, who were treated and followed by our clinic between October 1997 and April 2001, having perforating ocular injuries occurred with contaminated syringe needle were evaluated retrospectively.

Results: All of the subjects were in childhood ages, and they were seven and lower years old. All of the cases had endophthalmitis. Phthisis bulbi occurred in three cases, and tractional retinal detachment occurred in one case after the six month follow up period.

Conclusion: Perforating ocular injuries occurred with contaminated syringe needle have poor visual prognosis due to their high endophthalmitis risk.

Key Words: Perforating ocular injuries, contaminated syringe needles, endophthalmitis, visual prognosis

(*) Yrd. Doç. Dr., K.S.Ü. Tıp Fakültesi Göz Hast. A.D., K. Maraş
(**) Doç. Dr., Y.Y.Ü. Tıp Fakültesi Göz Hast. A.D., Van

Mecmuaya Geliş Tarihi: 09.05.2002
Düzeltilmeden Geliş Tarihi: 08.04.2003
Kabul Tarihi: 30.04.2003

GİRİŞ

Perforan göz yaralanmaları, göz sağlığını tehdit eden önemli nedenlerden biridir. Tedavi yöntemlerindeki gelişmelere rağmen, perforan göz yaralanmaları hala ciddi görme kayıpları ile sonuçlanabilmektedir. Göz yaralanmaları, travmaya uğrayan gözün tedavisi ve rehabilitasyonunun zorluğunun yanı sıra, hasta psikolojisi üzerine olumsuz etkileri ve bazı sosyal ve ekonomik problemleri de beraberinde getirmesi nedeniyle ayrı bir öneme sahiptir (1).

Bu çalışma, kullanılmış enjektör iğnesiyle perforan göz yaralanması sonrası endoftalmiyle gelen dört olgu nedeniyle, enjektör iğnesiyle göz yaralanmalarının prognozuna dikkat çekmek amacıyla planlandı.

GEREÇ ve YÖNTEM

Ekim 1997 ile Nisan 2001 tarihleri arasında Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tıp Fakültesi Göz Kliniği tarafından tedavi ve takip edilen kullanılmış enjektör iğnesi ile perforan göz yaralanmalı dört olgu retrospektif olarak değerlendirildi. Olguların takip kartları ilk ve son görme keskinliği, saptanan patolojiler, uygulanan tedavi ve sonuç açısından incelendi.

BULGULAR

Olguların demografik özellikleri ve özet klinik bulguları Tablo 1'de sunulmuştur. Olgulardan üçü erkek, biri kızdı. İki olgu üç yaşında, bir olgu beş yaşında ve bir olgu da yedi yaşında idi. İki olguda sağ göz, iki olguda sol göz etkilenmişti. Yaralanmalar, bir olguda hastaneye başvurudan bir gün önce, bir olguda iki gün, bir olguda üç gün ve bir olguda da sekiz gün önce olmuştu. Tüm olgularda kullanılmış enjektör ile oynarken gözüne iğne batması öyküsü mevcuttu.

Olguların ilk görmeleri ışık hissi düzeyindeydi. Olgular, biomikroskopi ve B mode ultrasonografi sonrasında

da kapalı kornea perforasyonu ve endoftalmi tanıları ile yatırıldı. Tüm olgularda travmatik katarakt saptandı. Bir olguda iris perforasyonu vardı. Olguların B mod ultrasonografilerinde yoğun vitreus içi dansite artışı izleniyordu. Tüm olgulara, erken vitrektomi için ileri bir merkeze sevk önerildi. İki olgu ileri merkeze gitmeyi kabul etti. İki olgu sevk kabul etmediğinden kliniğimiz imkanları ile tedavi edildi.

Tüm olgulara rutin endoftalmi tedavisi başlandı: fortifiye tobramisin 15 mg/ml saat başı bir damla, fortifiye sefazolin 50 mg/ml saat başı bir damla, sikloplejik (siklopentolat %1damla) günde üç kez bir damla, sistemik tedavi olarak gentamisin 2 mg/kg ve sefazolin 50 mg/kg intravenöz yolla. Kliniğimizde tedavi edilen olgulardan birine derin sedasyon altında iki kez intravitreal enjeksiyon (amikasin 0.4 mg/0.1ml, vankomisin 1 mg/0.1 ml) yapıldı.

Kliniğimizde tedavi edilen iki olguda tüm tedavilere rağmen altı ay sonra ftizis bulbi gelişti. İleri merkeze gönderilen olgulara da gittikleri merkezde vitreoretinal cerrahi yapılmadı ve medikal tedavi verildi. Bu olguların altı ay sonraki kontrollerinde birinde ftizis bulbi, diğerinde traksiyonel retina dekolmanı saptandı.

TARTIŞMA

Daha önce yapılmış bazı çalışmalarda perforan göz yaralanmalarında görme prognozunu etkileyen birçok faktör ortaya çıkarılmıştır. Korneoskleral ve arka skleral yaralanmalar, 10 mm ve daha uzun yaralanmalar, hifema ve lens hasarının olması, vitreus prolapsusu olması ve ateşli silah yaralanmaları kötü prognoz göstergeleri olarak saptanmıştır (2,3). Taranabilir kaynaklarda, enjektör iğnesi gibi ince kalibreli cisimlerle oluşan kapalı glop perforasyonlarının prognozuna vurgu yapan bir çalışma bulunmadık.

Brinton ve ark., göz laserasyonu sonrası endoftalmi sıklığını %2-7 olarak bildirmişlerdir (4). Bizim çalışmamızda, takip ettiğimiz dört olgunun tamamında da endoftalmi saptanması, kullanılmış enjektör iğneleriyle göz yaralanmalarının kötü bir prognoza sahip olduğunu düşündürmektedir.

Parrish and O'Day, travmatik endoftalmilerin %25'inde, çok hızlı çoğalarak 24 saat içinde kornea opasifikasyonuna yol açabilen *Basillus* suşlarının etken olduğunu bildirmişlerdir (5). Enjektör iğnesi ile yaralanmalar, genelde küçük çocuklarda meydana gelmektedir ve çoğunlukla kapalı perforasyon oluştuğu için du-

Tablo 1. Olguların özet klinik bulguları

	Cinsiyet	Yaş	Endoftalmi	Son görme	Sonuç
Olgu 1	E	5	+	p-	Ftizis bulbi
Olgu 2	E	3	+	p-	Ftizis bulbi
Olgu 3	K	3	+	p-	Ftizis bulbi
Olgu 4	E	7	+	p+	Retina dekolmanı

rum ailenin gözünden kaçabilmektedir. Bizim olgularımız içinde en erken başvuran olgu travmadan bir gün sonra gelmiştir. Bir olgu ise travmadan sekiz gün sonra başvurmuştur. Ayrıca kullanılmış enjektör iğnesi içinde kalmış olan ilaç artığının da toksik ve enflamatuvar etkiyle endoftalmiye yol açma olasılığını da düşünmek gerekir. Olgularımızın tamamının endoftalmiyle başvurmalarının bu verilerle açıklanabileceğini düşünmekteyiz.

Sonuç olarak, kullanılmış enjektör iğnesi ile oluşan kapalı glop perforasyonlarının yüksek endoftalmi riski taşıdığını ve bu olgulara ilk andan itibaren yoğun sistemik ve topikal antibiyotik profilaksisi ile müdahale edilmesi gerektiğini düşünmekteyiz. Ayrıca, kullanılmış iğnelerle ilgili toplum bilincinin artırılmasının önemli bir yaklaşım olacağını vurgulamak istiyoruz.

KAYNAKLAR

1. Sternberg P, Aeberg TM: The persistent challenge of ocular trauma. *Am J Ophthalmol* 1989; 107: 421-3.
2. Esmaeli B, Elnor SG, Schork MA, Elnor VM: Visual outcome and ocular survival after penetrating trauma. A clinicopathologic study. *Ophthalmology* 1995; 102: 393-400.
3. Kargı ŞH, Hoşal B, Gürsel E: Penetran göz yaralanmalarında son görme keskinliği üzerine etkili prognostik faktörler. *T Oft Gaz* 1999; 29: 252-9.
4. Brinton GS, Topping TM, Hyndiuk RA, Aeberg TM, Reeser FH, Abrams GW. Post traumatic endophthalmitis. *Arch Ophthalmol* 1984; 102: 547.
5. Parrish CM, O'Day DM: Traumatic endophthalmitis. *Int Ophthalmol Clin* 1987; 27: 112.